Adviesdocument

RAAP Adviesdocument 1665

Quickscan aardkundige waarde plangebied Beresteinseweg 88 te Hilversum, gemeente Hilversum

Type onderzoek	:	Quickscan aardkundige waarde
Toponiem plangebied	:	Beresteinseweg 88
Plaats	:	Hilversum
Gemeente	:	Hilversum
Provincie	:	Noord-Holland
Opdrachtgever	:	
RAAP-projectcode	:	HIBW

Auteur(s)	:	(Senior KNA Specialist Fysische Geografie)

Versie	:	1 oktober 2025

Quickscan Aardkundige Waarde

Inleiding

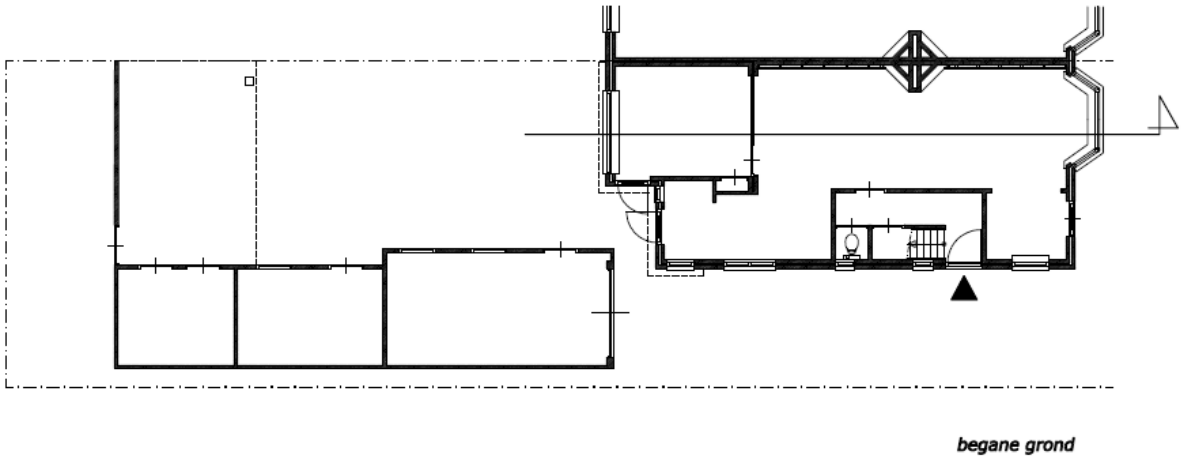
In opdracht van [redacted] heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in september 2025 een quickscan aardkundige waarde uitgevoerd betreffende het perceel gelegen aan de Beresteinseweg 88 in Hilversum (figuur 1). Deze quickscan wordt door de gemeente Hilversum gevraagd ter onderbouwing van de aanvraag van een omgevingsvergunning in het kader van het realiseren van een uitbouw van de woning op deze locatie. De aanleiding hiervoor is de informatie dat het plangebied gelegen is ter plaatse van een door de Provincie Noord-Holland aangewezen aardkundig monument, waarvoor door de gemeente een dubbelbestemming 'Waarde – Geomorfologie' is toegekend en regels zijn vastgesteld in artikel 32 van het vigerende Bestemmingsplan Vreelandseweg (d.d. 4 september 2013). De aardkundige waarden hangen samen met de aanwezigheid van dagzomende, of op zeer geringe diepte beneden het maaiveld door dekzand (Formatie van Boxtel) afgedekte top van de (stuwwal-) afzettingen van de Formatie van Drente. Op de kaartlaag Aardkundige waarden in de Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie (ILC; https://geoapps.noord-holland.nl/) ligt het plangebied echter niet in een zone die is aangewezen als aardkundige waarde. Het bestemmingsplan is echter leidend.

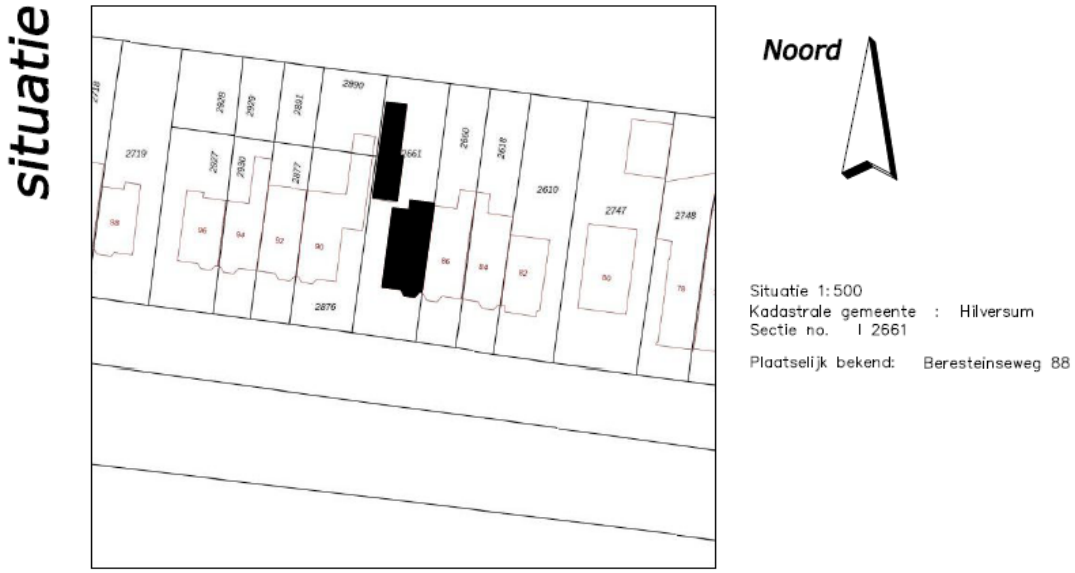

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood). Inzet: ligging in Nederland (ster).

Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Beresteinseweg 88 in Hilversum. Binnen het perceel staat een woning met tuin met een los staande garage.

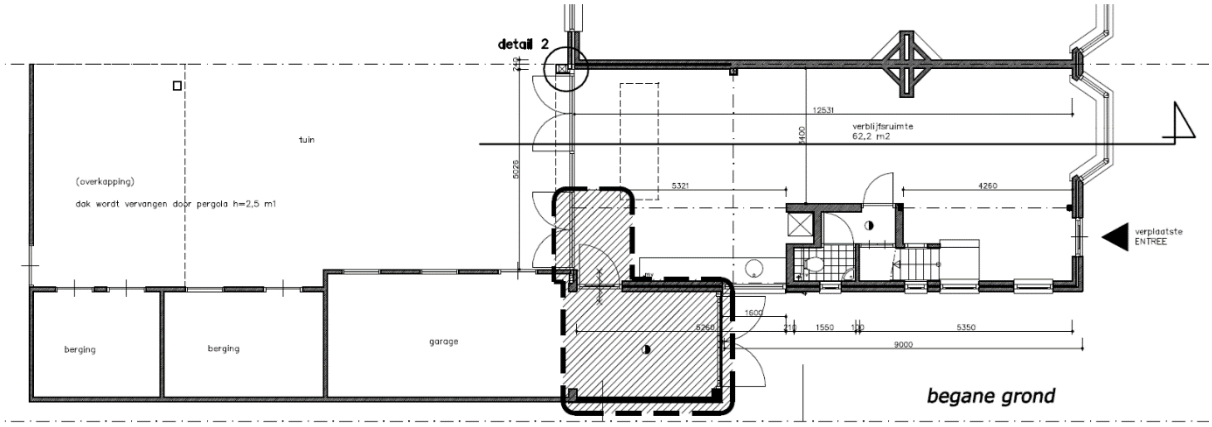

Figuur 2. Huidige situatie binnen het plangebied (tekening aangeleverd door opdrachtgever).

Toekomstige situatie en geplande bodemingrepen

De plannen binnen het plangebied bestaan er uit een uitbouw van de woning te realiseren die de bestaande woning zal verbinden met de nu nog apart staande garage. Voor de uitbouw zal een nieuwe fundering worden gerealiseerd, die op hetzelfde niveau als de bestaande fundering komt te liggen (circa 80 cm -mv). De bestaande fundering van de woning en de garage zal moeten worden verstevigd

voor de nieuwe stalen constructie, maar hiervoor zal niet dieper gegraven hoeven te worden. Deze ingrepen vinden plaats binnen een gebied met een oppervlakte van circa 18 m^2.

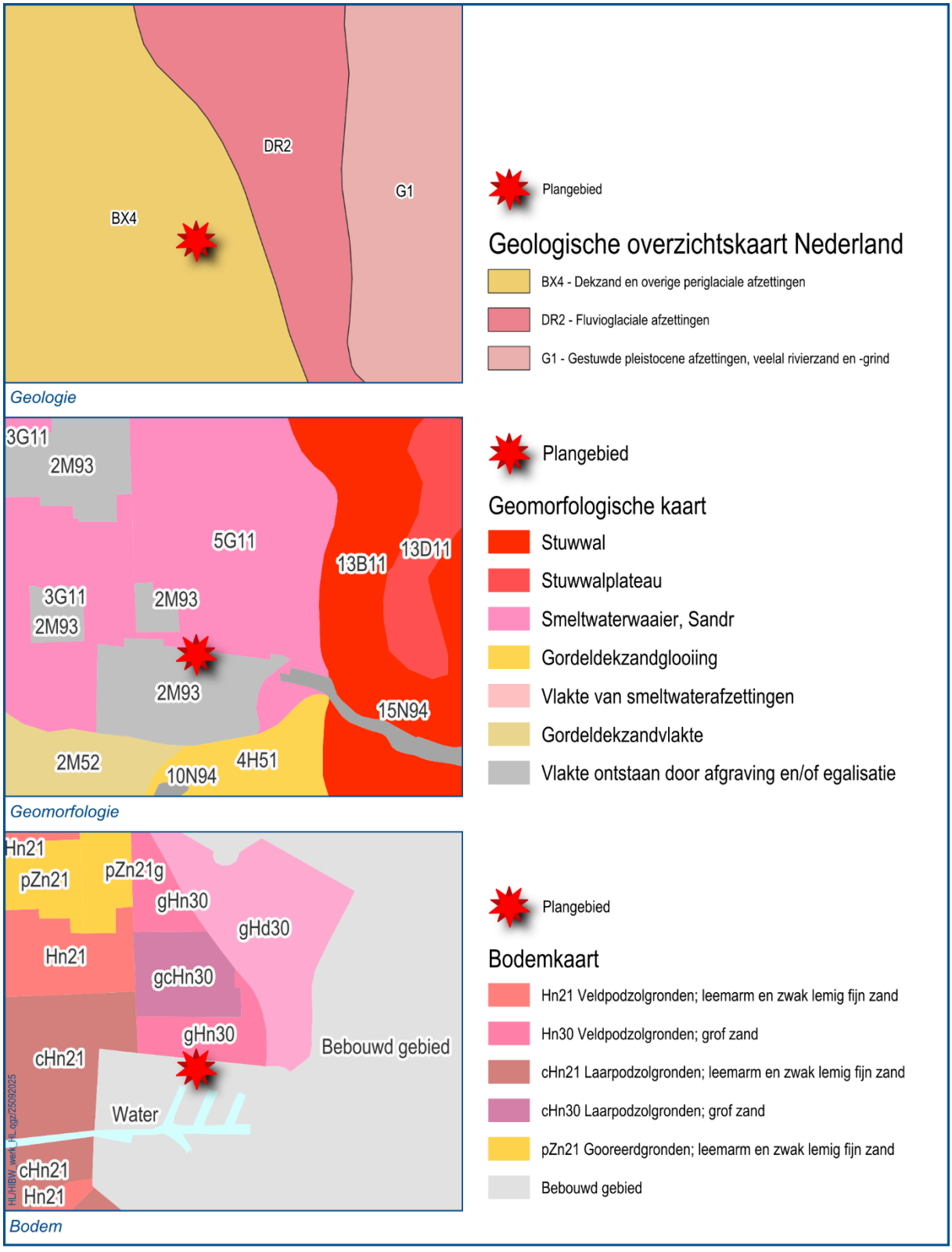

Figuur 3. Plattegrond van de toekomstige situatie (tekening aangeleverd door opdrachtgever).

Geologie, geomorfologie en bodem

Het landschap ter plaatse van het plangebied, is grotendeels ontstaan in de voorlaatste ijstijd, het Saalien (ca. 150.000 jaar geleden). Het plangebied ligt ten westen van de noord-zuid gelegen stuwwal van Hilversum. In het Saalien waren de ijskappen zodanig gegroeid dat het landijs Nederland bereikte. Aan de randen van dit landijs werden oude afzettingen, zandige afzettingen van Rijn en Maas, als gevolg van de voorwaartse druk en het gewicht van het ijs opgestuwd tot langgerekte stuwwallen (Berendsen, 2004). Op de flanken van de stuwwallen zijn door smeltwater van de ijsmassa grote hoeveelheden zand en grind in een kenmerkende waaiervorm afgezet, zogenaamde sandr-afzettingen. Deze fluvioglaciale sandr-afzettingen bestaan uit matig fijn tot zeer grof, grindhoudend zand. Deze afzettingen worden tot het Laagpakket van Schaarsbergen van de Formatie van Drente gerekend.

In de laatste ijstijd, het Weichselien (ca. 120.000 - 10.000 jaar geleden), breidde het landijs zich weer sterk uit, maar bereikte Nederland niet meer. De klimaatomstandigheden werden steeds kouder en de zeespiegel stond veel lager, waardoor de Noordzee droog kwam te liggen. In de koudste perioden was de vegetatie vrijwel verdwenen, waardoor de wind vrij spel had en op grote schaal verstuiving kon optreden, waarbij het dekzand is afgezet (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden). Dit zand is kalkloos, fijnkorrelig (150 - 210 µm), en arm aan grind. De dikte van het dekzand was op de hoger gelegen stuwwal en sandr-vlaktes gering. In de sandr zijn plaatselijk sneeuwsmeltwaterdalen gevormd. Deze erosiedalen werden gevormd door neerslag en smeltwater dat vanaf de stuwwal een weg naar beneden zocht, omdat de permanent bevroren bodem geen water opnam.

Figuur 4. Het plangebied op de geologische, geomorfologische en bodemkaart.

Geologische kaart	Bx4: dekzand en overige periglaciale afzettingen (Formatie van Boxtel)
Geomorfologische kaart	Het plangebied ligt in een vlakte, die is ontstaan door afgraving en/of egalisatie (2M93). Op grond van het kaartbeeld kan worden geconcludeerd dat de oorspronkelijke landschapsvorm (dus voor de afgraving en/of egalisatie) een smeltwaterwaaier (sandr; 5G11) is.
Bodemkaart	Niet gekarteerd vanwege ligging in bebouwd gebied. Op grond van het kaartbeeld kan worden geconcludeerd dat binnen het plangebied veldpodzolgronden in grof zand (Hn30) voorkwamen. Gezien de ligging in een vlakte ontstaan door afgraving en/of egalisatie is deze bodem niet meer intact.

Tabel 1. Aardkundige gegevens.

Figuur 5. Het plangebied (ster) op een uitsnede van het AHN4.

In figuur 5 is het plangebied geprojecteerd op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4). Hierop is duidelijk te zien dat de percelen langs de Beresteinseweg aanzienlijk lager liggen dan het gebied direct te noorden er van. Dit hoogteverschil bedraagt circa 1,3 m en op het AHN is duidelijk sprake van een steile overgang. Dit geeft aan dat het gebied waar het plangebied in ligt inderdaad is afgegraven, zoals op de geomorfologische kaart is aangegeven. Het natuurlijk reliëf van de smeltwaterwaaier (sandr) en de daarop aanwezige dunne laag dekzand is daardoor niet meer aanwezig.

Conclusie

Uit de geraadpleegde bronnen (geologische kaart, geomorfologische kaart, bodemkaart en AHN) blijkt overduidelijk dat het perceel, waaruit het plangebied bestaat, in een afgegraven gebied ligt. Dit betekent dat het oorspronkelijke reliëf van de smeltwaterwaaier (sandr), de daarin aanwezige droge dalen en het dunne dek van dekzand in dit gebied niet meer aanwezig is.

Daarnaast zijn de geplande ingrepen beperkt in omvang. Alle grondwerkzaamheden vinden plaats in een gebied met een oppervlakte van circa 18 m^2. De nieuwbouw komt tussen twee reeds bestaande gebouwen te staan.

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen werkzaamheden geen nadelige invloed hebben op de aardkundige waarde van het plangebied en omgeving.

Literatuur

[redacted] 2004. De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie, [redacted] Assen.

Websites/Digitale bronnen

www.ahn.nl

https://geoapps.noord-holland.nl/

Overzicht van figuren en tabellen

Figuren

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood). Inzet: ligging in Nederland (ster). 2
Figuur 2. Huidige situatie binnen het plangebied (tekening aangeleverd door opdrachtgever). 3
Figuur 3. Plattegrond van de toekomstige situatie (tekening aangeleverd door opdrachtgever). 4
Figuur 4. Het plangebied op de geologische, geomorfologische en bodemkaart. 5
Figuur 5. Het plangebied (ster) op een uitsnede van het AHN4. 6

Tabellen

Tabel 1. Aardkundige gegevens. 6

Bijlage 1. Bijlagetitel